

Skanska i Sveriges kemikaliekrav

Produkter (kemiska produkter och varor) skall vara kontrollerade gentemot Skanska i Sveriges *förbudslista* samt Skanska i Sveriges kriterier för *utfasning*. Kemiska produkter skall även kontrolleras mot kriterier för *observera fara*. En produkt som klarar dessa krav är *godkänd*.

Förbud

Förbudslistan innehåller ämnen som strider mot Skanska i Sveriges policy eller mot svensk lag. Inköp eller användande av produkter som innehåller dessa ämnen är därför förbjudet inom Skanska i Sverige, och av dess underentreprenörer.

Ämne	Användningsområde	Haltgräns (vikt%)
Akrylamid monomerer	Laboratorieundersökningar. Injektionsmedel, fällningsmedel, färger och lacker.	<0,1
Arsenik som träskydd. (Gäller även virke för användning i kontakt med mark och vatten samt användning i marin miljö. Undantagsregler finns.)	Träskyddsbehandling (impregnering) av virke.	0
Asbest	Ventilationskanaler, skivmaterial samt isolerings- fyllnads- och armeringsmaterial. Kan förekomma i äldre konstruktioner och produkter.	<0,5
Bly i elektriska och elektroniska produkter.	Förekommer exempelvis i lödningar.	<0,1
Bromerade flamskyddsmedel (Uppskattningsvis 70 olika BFMs) PBB (polybromerade bifenyler) pentaBDE (penta-bromdifenyleter) oktaBDE (oktabromdifenyleter) dekaBDE (dekabromdifenyleter) HBCDD (hexabromcyklododekan)	Kan förekomma i t.ex. isolering, plaster, textilier, strömbrytare, reläer och säkringar.	<0,1
CFC	Köldmedia samt drivgas i isolering, fogskum och sprayflaskor.	0
1,4-diklorbensen	Lösningsmedel.	<0,1
Erionit	Kan förekomma som förorening i andra naturliga zeoliter som används till katalysatormassa och jonbytare.	<1
Haloner	Köldmedia och brandsläckningsmedel.	0
HCFC vid nyinstallation och påfyllning.	Köldmedium.	0
Kadmiumämne för ytbehandling, som stabilisator eller som färgämne. I elektriska och elektroniska produkter.	Ytbehandling, stabilisator och färgämne.	<0,01
Klorerade lösningsmedel Undantag finns bl a för metylenklorid för analysarbete, avser lagkrav.	Rengöringsprodukter.	<0,5
Krom som träskydd ovan mark. (Undantagsregler finns).	Tryckimpregnering.	<0,5
Krom VI lösligt sexvärt krom i cement och beredningar som innehåller cement, samt i elektriska och elektroniska produkter.	Sexvärt krom förekommer naturligt i cement. Cementen måste kromatreduceras aktivt av tillverkaren. Sexvärt krom används även som ytbehandling.	<0,0002 (i cement) <0,1 (i elektriska och elektroniska produkter)

Ämne	Användningsområde	Haltgräns (vikt%)
Kvicksilver Termometrar, nivåvakter, tryckvakter, reläer, elektriska brytare, kontakter för kontinuerlig strömöverföring, mätinstrument, brunstensbatterier, ljuskällor.	Förbudet gäller produkter där kvicksilver har använts eller tillsatts. Undantag enligt förordning 1998:944.	0
Metylklormetyleter undantaget forskning, utveckling och analysarbete i yrkesmässig verksamhet.	Rengöringsmedel	<0,1
Nonylfenol och nonylfenoletoxilat för rengöring, metallbearbetning och som beståndsdel i bekämpningsmedel och biocider.	Tensid i bl.a. rengöringsmedel.	<0,1
PCB	Mjukgörare i bl a fogmassor samt kondensator- och transformatorolja.	0
Ftalater DEHP DBP BBP DIBP	Mjuk PVC-plast, vinylgolv, presenning, fönster, vinyltapeter, kablar, ledningar, elektronisk utrustning, lim och tätningsmedel	<0,1
PFOS	Används i t.ex. impregnerat papper och textilier, rengöringsmedel (t.ex. golvpulver) och brandsläckningsskum.	<0,005 (som ämne eller i beredningar) <0,1 (i halvfabrikat eller varor) (<1 µg/m ² i textilier eller andra belagda material)
Stenkolstjära/Kreosot Behandlat trä för användning inuti byggnader, på lekplatser, i parker, trädgårdar och anläggningar för friluftsliv.	Träskyddsbehandling av virke.	0
Tennföreningar I båtbottnfärger och antifoulingfärger samt i redskap och utrustning som helt eller delvis sänks ned i vatten	Tillsats i färg.	0

Utfasning och Observera fara

Utfasning

Produkter innehållande ämnen med en eller flera av nedanstående egenskaper får inte användas inom Skanska i Sverige eller av dess underentreprenörer om halterna överskrider de angivna i kolumnen *Utfasning*. Undantag görs enbart om alternativ saknas, och i sådana fall krävs en motivering.

Listan över egenskaper är identisk med BASTAs egenskapskriterier. Halterna beräknas utifrån produkten så som den levereras till byggarbetsplats eller motsvarande.

Observera fara

Observera fara omfattar enbart några av nedanstående egenskaper, och gäller enbart kemiska produkter. Kemiska produkter innehållande ämnen med någon eller några av dessa egenskaper i halter inom intervallet angivet i kolumnen *Observera fara* får denna värdering. Sådana produkter skall hanteras på ett sådant sätt att riskerna minimeras, och i första hand skall ett godkänt alternativ väljas.

Även produkter innehållande specifika ämnen/ämnesgrupper om vilka t.ex. kunskapen ej är tillräcklig kan, baserat på försiktighetsprincipen, få värderingen *utfasning* eller *observera fara*. Undantag och tillägg ifrån vissa av nedanstående egenskaper för specifika produkter kan också förekomma.

Egenskapskriterier som gäller för alla typer av produkter

Egenskaper (ämnen)	Definition	Utfasning	Observera fara
		Haltgräns (vikt %) ¹⁾	
1. Cancerframkallande	a) Cancerogenitet, kategori 1A eller 1B (H350) ¹⁾	≥0,1	-
	b) Cancerogenitet, i kategori 2 (H351) ¹⁾	≥1	-
2. Mutagena	a) Mutagenitet ikönsceller, kategori 1A eller 1B (H340) ¹⁾	≥0,1	-
	b) Mutagenitet ikönsceller, kategori 2 (H341) ¹⁾	≥1	-
3. Reproduktionstoxiska	a) Reproduktionstoxicitet, kategori 1A eller 1B (H360) ¹⁾	≥0,1	-
	b) Reproduktionstoxicitet, kategori 2 (H361) ¹⁾	≥3	-
4. Spädbarnsskador	Reproduktionstoxicitet, Tilläggskategori för effekter på eller via amning (H362) ¹⁾	≥ 0,3	-
5. Hormonstörande	a) Hormonstörande ämnen – Kategori 1 (EUH380 och EUH430)	≥ 0,1	-
	b) Hormonstörande ämnen – Kategori 2 (EUH381 och EUH431)	≥ 1	-
	c) Ämnen som bedöms som hormonstörande i enlighet med något av följande: - Eu CoRAP - Danskt centrum för hormonstörande ämnen - Chemsec SIN-list	≥ 0,1	-
6. PBT	Långlivande, bioackumulerbara och toxiska ämnen (PBT) – (EUH440)	≥0,1	-
7. vPvB	Mycket långlivade och mycket bioackumulerbara ämnen (vPvB) – (EUH441)	≥0,1	-
8. PFAS	PFAS	≥0,1	-
9. PMT	Långlivade, mobila och toxiska ämnen PMT – (EUH450)	≥0,1	-
10. vPvM	Mycket långlivade och mycket mobila ämnen (vPvM) – (EUH451)	≥0,1	-
11. Bly (Pb)	Bly eller blyföreningar (Pb)	≥0,1 ⁵⁾	-
12. Kvicksilver (Hg)	Kvicksilver eller kvicksilverföreningar (Hg)	Förbud ^{2) 5)}	-
13. Kadmium (Cd)	kadmium eller kadmiumföreningar (Cd)	≥0,01 ⁵⁾	-
14. Farligt för ozonskiktet och växthusgaser	a) Farligt för ozonskiktet – Kategori 1 (H420) samt alla ämnen som är listade i bilagan till förordningen (EG) nr 1005/2009 ³⁾	≥0,1	-

Egenskaper (ämnen)	Definition	Utfasning	Observera fara
		Haltgräns (vikt %) ¹⁾	
b)	Syntetiskt framställda fluorerade gaser (f-gaser) som är potenta växthusgaser och bidrar till global uppvärmning. Omfattar fluorkolväten (HFC), perfluorkarboner (PFC) och svavelhexafluorid, (SF6), se ämnen listade i bilaga I till förordningen (EU) nr 517/2014 9) ³⁾	≥0,1	-

Egenskaper (ämnen)	Definition	Utfasning	Observera fara
		Haltgräns (vikt %) ¹⁾	
15. Allergiframkallande	Luftvägssensibiliserande kategori 1A (H334) ¹⁾	≥0,1	-
	Luftvägssensibiliserande kategori 1 och 1B (H334) ¹⁾	≥0,2 för gaser ≥1 för fast fas/vätskefas	-
	Hudsensibiliserande kategori 1 A (H317) ¹⁾	≥0,1	-
	Hudsensibiliserande kategori 1 och 1B (H317)	≥1	-
16. Akut toxicitet	Akuttoxiskt i kategori 1, 2 eller 3 Oral (H300, H301) Dermal (H310, H311) Inhalation (H330 eller H331)	Avser produktens klassificering ⁵⁾	0,1 - < gräns för utfasning ⁵⁾
17. Toxicitet vid enstaka exponering.	a) Specifikt organtoxiskt vid enstaka exponering i kategori 1 (H370) ¹⁾	≥1	0,1 - <1
	b) Specifikt organtoxiskt vid enstaka exponering i kategori 2 (H371) ¹⁾	≥10	0,1 - <10
	c) Aspirationstoxiska i kategori 1 (H304) ⁵⁾	Kriteriet är inte något ämneskriterium utan gäller för den kemiska produkten i sin helhet. ^{4) 5)}	-
18. Toxicitet vid upprepad exponering	a) Specifikt organtoxiskt vid upprepad exponering i kategori 1 (H372) ¹⁾	≥1	0,1 - <1
	b) Specifikt organtoxiskt vid upprepad exponering i kategori 2 (H373) ¹⁾	≥10	0,1 - <10

Egenskaper (ämnena)	Definition	Utfasning	Observera fara
		Haltgräns (vikt %) ¹⁾	
19. Flyktiga organiska kemiska ämnen	<p>Ämnen som har en begynnelsekokpunkt < 250 °C mätt vid ett standardtryck av 101,3 kPa, och som uppfyller kriterierna för någon av farobeteckningarna</p> <p>Dödligt, Giftigt eller Skadligt vid inandning (H330, H331, H332) Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad (H336) Kan orsaka organskador (H371) Kan orsaka organskador genom lång eller upprepade exponering (H373)</p>	≥10 ⁵⁾	-
20. Miljöfarligt	a) Farligt för vattenmiljön, kategori akut 1 (H400) ¹⁾	Avser produktens klassificering ⁵⁾	0,1 – gräns för utfasning ⁵⁾
	Farligt för vattenmiljön, kategori kronisk 1 och 2, (H410) och (H411) ¹⁾	Avser produktens klassificering ⁵⁾	0,1 – gräns för utfasning ⁵⁾
	b) Farlig för vattenmiljön, Kategori kronisk 4 (H413) ¹⁾ . Sammanräkning görs för blandningar som inte uppfyller kriterier för kronisk 1, 2 eller 3. Sammanräkningen inkluderar ämnen klassificerade kroniskt 1 (H410), kroniskt 2 (H411), kroniskt 3 (H412), kroniskt 4 (H413). c)	Avser produktens klassificering ⁵⁾	0,1 – gräns för utfasning ⁵⁾

Noter

- 1) För information om H-fraser, haltgränser och specifika klassificeringsgränser: se ECHAs klassificeringsdatabas "C&L Inventory", <https://echa.europa.eu/sv/information-on-chemicals/cl-inventory-database>. I de fall det finns specifika klassificeringsgränser för ingående ämnen, högre eller lägre än de haltgränser som anges under respektive kriterium, så gäller dessa. Detta gäller både ämnen med harmoniserad klassificering och icke-harmoniserade (egenklassificering).
- 2) Enligt kriterium 12 råder förbud på kvicksilver. Förbudet gäller produkter där kvicksilver har använts eller tillsatts. Låga halter av kvicksilver som inte tillsatts avsiktligt i något led faller därmed utanför förbudet, men sådana spår/förorening av kvicksilver får inte överstiga 2,5 mg/kg. Avvikelse överstigande 2,5 mg/kg är tillåtet i de fall det härrör från naturlig förekomst i kol, malm eller malmkoncentrat.
- 3) Farligt för ozonskiktet, kriterium 14a: Enligt "Guidance on the Application

of the CLP Criteria" definieras ett ämne som ozonnedbrytande om ODP (Ozon Depletion Potential) är lika med eller större än 0,005. Kända sådana ämnen finns listade i **Bilaga I** till Förordning (EG) nr 1005/2009. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32009R1005>

Växthusgaser, kriterium 14b: Se listade ämnen i bilaga I i förordningen (EU) nr 517/2014 9) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX:32014R0517&qid=1444649367204>. Se även Kemikalieinspektionens PRIO-kriterier med sökbar databas för ämnen som omfattas av kriteriet för växthusgaser: <https://www.kemi.se/prioguiden/start>

- 4) Kriteriet är inte något ämneskriterium utan gäller kemiska produkten som är klassificerade H304.
- 5) Sammanräkning av ämnen ska ske. Ämnen i produkten som omfattas av kriteriet ska räknas samman och det är den sammanräknade koncentrationen som ska jämföras med haltgränsen.

Observera!

Ovanstående kriterier kommer att ses över med jämna mellanrum med syftet att helt kunna fasa ut ämnen med dessa egenskaper. Eventuella revideringar kan komma att genomföras för att anpassa dem till ny kunskap samt till omvärldens krav och målsättningar på kemikalieområdet. Kriterierna kommer att harmoniseras i takt med ändringar i REACH, rådets förordning (EG) nr 1907/2006 och CLP (CLP, rådets förordning (EG) nr. 1272/2008)

Faroangivelser som förekommer i kriterierna:

- H300 Dödligt vid förtäring
- H301 Giftigt vid förtäring
- H304 Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna
- H310 Dödligt vid hudkontakt
- H311 Giftigt vid hudkontakt
- H317 Kan orsaka allergisk hudreaktion
- H330 Dödligt vid inandning
- H331 Giftigt vid inandning
- H332 Skadligt vid inandning
- H334 Kan orsaka allergi- eller astmasystem eller andningssvårigheter vid inandning

- H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad
- H340 Kan ge genetiska effekter
- H341 Misstänks kunna orsaka genetiska defekter
- H350 Kan orsaka cancer
- H351 Misstänkts kunna orsaka cancer
- H360 Kan skada fertiliteten eller det ofödda barnet
- H361 Misstänks kunna skada fertiliteten eller det ofödda barnet
- H362 Kan skada spädbarn som ammas
- H370 Orsakar organskador
- H371 Kan orsaka organskador
- H372 Orsakar organskador genom lång eller upprepad exponering

- H373 Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering
- H400 Mycket giftigt för vattenlevande organismer
- H410 Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekt
- H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter
- H412 Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer
- H413 Kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön
- H420 Skadar folkhälsan och miljön genom att förstöra ozonet i övre delen av atmosfären

- EUH380 Kan orsaka hormonstörningar hos människor
- EUH381 Misstänks orsaka hormonstörningar hos människor
- EUH430 Kan orsaka hormonstörningar i miljön.
- EUH431 Misstänks orsaka hormonstörningar i miljön.
- EUH440 Långlivade, bioackumulerbara och toxiska (PBT)
- EUH441 Väldigt Persistent, väldigt Bioackumulerande (vPvB)
- EUH450 Långlivade, mobila och toxiska (PMT)
- EUH451 Mycket långlivade och mobila ämnen (vPvM)